

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben:	Vidéken:
Félévre . 6 kor — fl.	Félévre . 9 kor — fl.
Negyedévre 8 kor — fl.	Negyedévre 4 kor 50 fl.

Felolós szerkesztő és laptulajdonos:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Főtér Biedermann-palota földszint, az udvarban hátul.

A szegényekért.

A magyar ember sohasem tagadja meg magyarságát. Örül a lelkünk, ha fajunkra, nemzeti jellegünkre hivatkozhatunk, még idegenben is.

Hogyne dobbanna meg a magyar szive itthon, ha gyarapodásunkat, szaporodásunkat látjuk.

Még csak a jövő év első napján kezdik meg a népszámlálást, de azért, a rendelkezésre álló számadásokból már látjuk, hogy tíz esztendő alatt körülbelül 8—10 ezer lélekkel szaporodott Debreczen magyar népe, ennek a messzire híres városnak a lakossága.

Nem óriási szaporodás kevés 10 esztendő alatt ez a szám, de örülünk neki, mert Debreczen lakosságának növekedésével a magyar nemzet ereje növekedik.

Fájdalom, az a bajunk ebben az országban, hogy az egészségügyi viszonyokat még mindig nem őrzi elég gondossággal. Az egyszerű földmivesszám, a nép

gyermeke, ha születésével valami betegség csiráját hozta magával, elpusztul. Nincs, aki ápolja, nincs aki nevelje.

Ebben a néposztályban csak az a gyerek éri meg az emberkört, amelyiknek szívós, egészséges vére már a születésével is olyan, hogy ellent tud állani minden idők viharának.

Lám az uri osztály gyermekei, habár nem egészségesek is, megéri az emberkört, mert gonddal nevelik és óvják minden bajtól.

De a szegény embernek, aki kétkézi munkával keresi kenyerét, nem telik orvosra, patikára. A szegényebb néposztályból sok, nagyon sok gyermek elpusztul, elpusztítja a szegénység.

Most a szegény ember eddigi bajai mellé járul az a körülmény is, hogy Debreczen orvosainak díjazását most magas tételekben kívánja megállapítani az egészségügyi bizottság.

Baj lenne belőle, ha a tanács és a közgyűlés ráhallgatna. Most se igen hivat a szegény ember

orvost, akkor pedig éppen nem hívna, vagy csak a végső szükségben, amikor pedig már csak a Gondviselés segíthet.

Amíg tehát egyrészt arra kell törekedni, hogy a kereseti források minnél sűrűbbé tétessenek, másrészt pedig a városnak, az országnak kellene gondoskodni arról, hogy a szegény ember gyermeke felnevelődjön, gondozásban részesüljön. Azt a javaslatot pedig, amelyet az egészségügyi bizottság az orvosok díjazására nézve ajánl, nem hisszük, hogy elfogadja akár a tanács, akár a közgyűlés. Ez a kettő a város közönségének érdekeit képviseli.

Nagy Imre sirja.

Debreczen, okt. 24.

Szokásba jött mostanában, hogy hely lapjaink készségesen tért nyitnak hasábjaikon városunk hatóságai vagy társadalma ellen intézett oly támadásoknak, melyek a legalaptalanabb módon állítják pellengérré Debreczent.

Kegyelethiány, a kultura iránti érzéketlenség, sőt néha a hazafiatlanság vádja

Az élet.

Írta: Paul és Viktor Margueritte.

Mindig bámulattal néztem és gondoltam Lalonce barátomra. Már a lyceum padjain ismerkedtünk meg egymással, a jogot is együtt hallgattuk. Lalonce korán megnősült, azóta vidéken lakott. Néha-néha levelet kaptam tőle és teljesen boldognak képzeltem. Komoly műveltségű, finom ízlésű, nemesszívű barátom a leiki egyensúly példaképe volt a szememben. Szerelemből nősült, szép gyermekei születtek. Széles jómódnak örvendett a földjeire Loire menti ódon kastélyába visszavonulva, a munkáról s a jótékonyaságról vallott elveinek élhetett. Ha mindezt elgondoltam, képzelni se tudtam boldogabb embert, mint őt.

Baráti viszonyunkat mi sem zavarta: mert a mi barátságunk az érzések közösségéből, a nézetek azonosságából fakadt. Marc minden évben sürgetett, látogassak el hozzájuk; jól tudom, írta, hogy ők engem mennyire szeretnek; a felesége szívesen lát, a gyermekei imádnak. Elképzeltem a bájos családi kört: Lalonce asszonyt, aki magas, karcsu, mint a skandináv tündérek, jóságosan kék, tiszta fényű szemekkel; a két fiút

meg a leányt, akiknek arcuk tej és rózsa, a hajuk csupa napsugár. Őt éve, hogy utóljára láttam a boldog népet. És lehet, hogy inkább az ő boldogságuk, mint az én elfoglaltságom késleltette, halasztotta látogatásomat: ő náluk. Minek? Gondoltam. Semmi süksége rám, ő boldog ember.

Egy év múlt el; Lalonce levelei egyre sürgettek. Ugy tetszett, hogy valami be nem vallott nyugtalanság, valami titkos bánat lappang a sorai között. A misztérium abban rejtőzött, amit nem irt meg. Nem engedtem azonban, hogy ez a föltevés ez a gyanu megszilárduljon bennem. Mint-hogy annyira kért, sürgetett, elhatároztam, hogy fölkeresem; úgy képzeltem, semmi változás sem esett barátom mosolygó boldogságában.

Napsugaras nyári reggel volt, amikor Lalonce fogata végigröpiett a szép Loireparton, gesztenyfa óriások között. Meg akartam lépni barátomat és sikerült. A pillanat alatt, amíg kitért karokkal felém közeledett, úgy tetszett, mintha futó nyugtalanság zavarná meg nyugodt vonásait. De csakhamar a régi jó barát lett ő, a szelid gondolkodó, a pompás causeur.

— A feleségem és gyermekeim, kétségbeesnek, ha megtudják, hogy nem voltak

itt, amikor megérkeztem. De a te hibád is. Egy hétig oda át voltak a feleségem anyjánál. Holnap érkeznek.

Kérdéseimre felelte, hogy családja kitűnő egészségben van, a gyermekek felcseperedtek. A felesége, a ki régebben karcsu volt és delikát, kissé megerősödött. A családjáért, hála Istennek, semmi gond sem bántja, és másfelől sem. Gazdasága virágzik; a kocsis pedig, aki odahozott, elmondta, hogy barátomat ismerik, tisztelik és szeretik a környéken. Marc tehát boldog, annak kell lencio.

A villásreggeli, a mit kettesként elköltöttük, feltűzette, fölébresztette képzelőtehetségünket és gondolatban visszavitt tizenket esztendővel, a mikor ketten a Luxembourg fasoraiban barangoltunk. Aztán lementünk a parkba; Marc csevegett vidáman. Látszólag alig változott valamit a legutóbbi esztendőkön, a látszat szerint egészen a régi volt ő. Mégis, mért sugta valami titkos sejtélem, hogy ne higgyek ennek a látszatnak? Emlékeztem leveleinyugtalanság, sürgető hangjára s a mikor titokban vizsgáltam, meg voltam róla győződve, hogy valami van a bokorban. De mi lehet?

Beállott a szürkület. Visszatértünk Marc dolgozó-szobájába. A tágas teremben

is érinti városunkat, rendszerint alap-
ta' anul.

És a midőn egy-egy saját lapunkban napvilágra jutott ilyenü támadás rögtön a legnagyobb mohósággal átvétetik az egész hazai sajtó által, legnagyobb előszeretettel a fővárosi lapok sietnek vele, — míg a jó-hireket bő'csen elhallgatják, — addig a helyreigazítás városunk és lakosságának rehabilitása majd mindég elmarad s így az egyszer kikürtölt és a szentelt nyomdafestékekkel reánk sütött vád — csaknem következetesen rajtunk szárad; — miért, mert senki sem törődik a jó, csak a rossz hirrel.

Elmélázva kísérem már régóta figyelemmel, hogy mily rendszeres malicziózus támadásokat intéznek helybeli lapjaink hasábjain némelykor városunk egyetlen irodalmi egyesülete, a *Csokonai-kör* ellen mely pedig fennállásának rövid tiz esztendeje alatt többet tett a szellemi és kulturális élet emelése érdekében, mint a mennyit egy félszázad mulasztásai után reményleni lehetett volna. Mily gunyos kifakadásokat olvashatunk néha egyes hazafias, lelkes férfiakból álló bizottságok, küldöttségek, csoportulások ellen, ha azok a kitűzött nemes czélu feladatokat — egy, vagy más akadály miatt gyorsan elérni nem képesek.

Ha pedig ezen hazafias eszmék diadalra juttatása még s sikerül, az előismerés pálmáját kik mulasztják el, leginkább azok, a kik addig a legkésőbb gáncsolók, a leghevesebb kritikusok voltak.

Csak ma került kezembe a „*Debreczen*”-nek szombati száma. E lap tárczájában annak egyik rendes munkatársa, nyíltan megróvja városunkat és társadalmát, hogy *Nagy Imrének, az 1840. jan. 31-én* elhunyt diákköltőnek a „*Hattyudal*” pályanyertes szerzőjének sírját *jeltelenül* hagyjuk s azon gyöngyvirág helyett giz-gaz terem. Megvádolja a *Csokonai-kört*, melyre ez volna hivatott, — de nem hagyja érintetlenül a

Collégiumi ifjúságot sem, mely most *Fazekas Mihálynak* akar síremléket állítani, a helyett, hogy a Nagy Imrét jelölne meg emlékekkel, kinek szívével az ifjúságé jobban összeforhatott, mint néhai jó *Fazekas Mihályéval*. — Szomorú jelei az utókor hálája s kegyeletének! S. a. t. S. a. t. —

Én Istenem, gondolám magamban, mennyi igaztalanság, mennyi alaptalan vád egy hivatásos hírlapirótól, egy debreczeni embertől! Ugyan mit várhatunk akkor idegentől — ha saját fiaink is ily könnyelműen mondhatnak reánk alaptalan vádakot és kürtölik világgá kegyeletlenségünket, hazafiatlanságunkat? S valjon akad-e egyetlen toll, mely védelemre kelni érdemesnek tartja!? Látom, hogy 3 nap is eltelt s még csak meg sem kísérik a többi lapok — legalább a gyöngye kételkedést az állítások valódiságában. Ó nem. Hiszen sokkal könnyelműebb agyonhallgatni az ilyen dolgokat. A Collégium száz tanára és ezernyi tanuló ifja közül nem akad egyetlen, ki czáfolatot írna, hogy téved a tárczairó ur, — ki úgy látszik, sohasem látta a Nagy Imre nyugvóhelyét, máskülömben tudhatná, hogy a hálás utókor és épen a debreczeni főiskolai tanuló ifjúság, nem feledte el a diákköltő emléket s annak csöndes nyugvóhelyét a saját körében rendezett gyűlésből díszes emlékoszloppal jelölte meg 1864-ben, a szürke-gránitszobron egy aranylant, Nagy Imre neve, születési és halálozási dátumai vannak bevésve; alatta pedig a Hattyudalnak, e két gyönyörű vers-sora:

„Néma, zárt az elhalónak ajka,
Szemfedője gyászbahullt remény...!”

E sirhalom pedig a Kossuth-utczai temetőben a néh. Sárvary Pál tanár családi sírboltja mellett elfutó ut baloldalán, — közvetlen az Ujházy-család sírja előtt fekszik. A sírkőnek kitesztatását és újra aranyozását épen a múlt év folyamán eszközölte a Csokonai-kör Tóth András szobrászunkkal. (Jól tudja ezt a Csokonai-kör

titkárja dr. Benedek János ur, kitől megkérdezheti a „*Debreczen*” lap tárczairója), az ibolya és gyöngyvirág helyett pedig egy szerény kis akácza díszlik a sírkő tövében, — a mit giz-gaznak nevez az élénk fantázia.

Ez a tiszta igazság s most már kérem a tisztelt hírlapiró urakat, legyenek igazságosabbak, kiméletesebbek, vagy legalább kissé óvatosabbak támadásaikban! Azután meg édes jó uraim, hiszen láthatják Önök, minduntalan tapasztalhatják, hogy Debreczennek gáncsolója, támadója és irigye van elég, untig elég, — igaz barátja és védelmezője pedig mentül kevesebb. Ugyan az ég szerelmére próbálják meg egyszer a jó barátok, a védők táborába állani be; kifelé s ellenségeink előtt háládatlanabb lesz ez a szerep, de itt a saját fészünkben, a debreczeni közönség szemében sokkal természetesebb és izlésteljesebb.

Komlóssy Arthur.

Kinai bonyodalom.

— Távirati tudósítás. —

Berlin, október 24. A félhivatalos „*Post*” szerint a hatalmak meg egyeztek abban, hogy a legközelebb Li Hung-Csággal tudatni fogják összes követeléseiket és pedig pekingi követeik útján körjegyzékben, vagy egyes azonos jegyzékekkel. A hatalmak továbbra is megmaradnak ama követelésük mellett, hogy a főbűnösök megbüntessenek.

London, október 24. A Reuter-ügynökség jelenti Washingtonból: A külügyi hivatal csak néhány nap mulva szándékozik hozzájárulni a német-angol egyezményhez, mert a dolog alapos megfontolást kíván és mert különösen az egyezmény harmadik pontját illetőleg fölvilágosításra van szükség. Kétségtelennek tartják azon-

könyvszekrénynek állottak s virágok illatoztak velenczeni vázákban: a háziasszony kedves figyelme. Beszélgetésünk elbágyadt. Az ég napnyugtával zöld színt váltott; a redves levegő-égben egyetlen fűszál, egyetlen falevél se rezzen, csak egy magas hársfa koronája himbálózott.

— Milyen jó dolgod lehet ebben a magányban, távol a lázas, tülekedő élet zajától, a természet nagy csendjében!

Lalonce nem felel.

— Az élet nagy értékét igazában csak itt lehet megbecsülni, folytattam.

Marc nyugodtan a fejét rázta.

— A mikor elhatároztam, hogy vidéken fogok lakni, önismeretre és önuralomra törekedtem. De rosszul választottam. A természetben való magános élet csak a nagyon fiatal és a nagyon öreg embereknek jó, az előbbieknak virulása, fejlődése látát költözteti a lelkébe, az utóbbiakat megnyugtatja fölséges nyugalomával. De a cselekvés éveiben tenni kell vagy legalább is színelni a tevékenységet. Emberek között, a kik fölbuzdulnak, magunk is felbuzdulunk. Bár milyen meddő legyen is az erőfeszítésünk, mégis izgat és érdekel. De a természet, a mit megcsodálsz, mit mutat? Nemde a czél hasznosságát és az

eszközök szörnyü elégtelenségét? Sokat kutattam, vizsgálódtam ebben a magányban s meggyőződtem vágyaim lehetetlenségéről, álmaim nevetéséges tartalmáról. Ezek a fák, vizek, ez a napsugaras lóthatár rossz tanácsadóim valának: lemondást, visszavonulást tanácsoltak.

— Micsoda! — szoltam — te beszélsz így, a kinek kedves családja van s körülvesz minden, a mi díszesíti, megszépíti az életet.

Sohajtott.

— Az élet... Csak az élvezi gyönyörűségét, a ki hosszú kortyokban issza, de nem vizsgálja a folyadékot. Ugy kell élni, hogy sohasem szabad elgondolkodni az életről. Ha nem, beteg lesz, beleőrül az ember, titkait fürkésztén. Az életre gondolván, a halálra gondol az ember, a maga és kedvesei halálára. Ha csak pár percze érzi az életet, ha belemélyed a borzasztó öntudatba: mi ő most s mi nem lesz többé soha: örvénybe esik bele. Én már benne vagyok annyira, hogy mindenüvé kísér, nyomon követ s itt, ebben az álmodásra csábító szép magányban nyilott meg nekem. Mondhatom neked, hogy a borzalmak borzalma immár nem ismeretlen előttem, érzem az életet, mint az óra, amely a

saját ketyegését figyel s tudja, hogy egy szép napon nem fog többé ketyegni.

— Talán ha elmennél innen, sokat utaznál, elmerülnél a muakába.

— Késő már, késő. Én elértem életem delelőpontját s most már csak lefelé visz az utam, a fekete ismeretlenbe.

— Ugyan, ugyan! A szórakozás, sport, az orvosok...

Marc vállat vont. A szoba elsötétült a szürkületben s hosszú, hosszú csönd állott be. Az estharang szólalt meg s hangja andalító terjengőséggel zugott el a táj csöndjében.

Csendesen megszólaltam:

— Akkor hát a lélek orvosához fordulj... a lelkészhez; a hit kibékít az élettel s megtanít nyugodtan szembenézni a halállal...

— Lehet, lehet... oh hinni, hinni és nem félni többé! ..

Olyan hangon mondta ezt a szerencsétlen ember, akit én boldognak hittem, hogy a szívem elszorult bele.

Az esteli harangzó pedig tovább hangzott, mint a hívó szózat.

ban, hogy a kormány végre föltételesen mégis hozzájárul. A külügyi hivatal összeköttetésben áll Conger pekingi amerikai követtel, a ki a miniszteriumot minden indítványról értesíti, a mely a tárgyalások megkezdése dolgában a követek tanácskozása során fölmerül. Mindeddig lényeges haladás nem konstatalható és nevezetesebb változás sem állott be.

London, október 24. Shanghaji jelentés szerint Sheng taotai hivatalos táviratokat kapott, melyek szerint a lázadók a kínai császári csapatokat Kvangtungban megverték. A kvangsi parancsnokló kínai tábornok erősítéseket kér a lázadók ellen, a kik most már Kanton ellen nyomulnak előre.

POLITIKAI HIREK.

A közös miniszteri tanácskozásokat e hó 26-án folytatják. E konferenciákra Széll miniszterelnök, Lukács és Hegedüs miniszterek Bécsbe utaznak.

A képviselőház igazságügyi bizottsága mint értesülünk, csütörtökön, esti hat óra-
kor tartandó ülésében fogja megállapítani és hitelesíteni a Ferencz Ferdinánd főherczeg házassága alkalmából kiadott nyilatkozatának becikkelyezéséről szóló törvényjavaslat tárgyában a ház elé terjesztendő jelentését. A jelentést a háznak másnap, pénteken tartandó ülésében nyújtja be Engelmayer előadó, a ház plenumában pedig, úgy halljuk, mához egy hétre, e hó 30-án kerül a törvényjavaslat tárgyalás alá.

TÁRSAS ÉLET.

Népdalok.

Irta: Blaha Lujza.

I.

Ágról-ágra száll a madár dalolva,
Ha igazán megszeretnél, jó volna.
Csillag lenne a szívemből,
Egy ragyogó szép menyország,
Ugy szállna le minden este
Kedves rózsám, tehozzád!

Ne vess meg és ne ítélj meg engemet,
Hogy a szívem újra éled és szeret.
Tudod te jól, a szerelem
Olyan mint a tenger árja,
Ide csapong, oda csapong,
Nincsen annak határa!

II.

Vedd ki, ispán, piros selyemkendődet,
Most megyek el, most bucsuzom tetőled,
Bánat gyöttri boldogtalan szívemet,
Árvaságra szánt az Isten engemet.

Visszanézek még egyszer a felvégen,
Ne integess a kendőddel, fáj nékem.
Integteték én is, haj, de nem lehet,
Törülgetsem a könnyező szememet.

VIDÉK.

Végzetes kocsiszás. Nagy szerencsétlenségről értesíti lapunkat a tordai tudósítónk. A szántóföldről megrakott kocsi-

meat hazafelé a faluba Kónya Józsefné és vele a kocsin ült Benák József 9 éves fia. Már a faluban járt a kocsi, amikor hirtelen megbokrosodtak a lovak, vad futásba eredtek, minek következtében az asszony is, a gyermek is lezuhant a kocsirol és pedig oly szerencsátlenül, hogy azonnal szörnyet haltak. A végzetes szerencsétlenséget a főszozolgabirói hivatalnak jelentették be.

Gyilkos sógor. Vadállati kegyetlenség-gel verte agyon tulajdon öccse feleségét egy dobresti özvegy ember. Miut odavaló levelezőnk írja, Gábor Vaszalie szemet vetett öccse csinos feleségére Gavrilára. A becsületes asszony azonban felháborodással utasította vissza a sógor ajánlatait. A minap, hogy ura a szomszéd faluban járt, bekocogott hozzá a sógor. Most még hevesebb és követelőbb volt, mint valaha. A zaklatott asszony végre sirva jelentette ki, hogy megmondja urának a dolgot és nála keres oltalmat. A sógor erre éktelen dühre gerjedt, felkapott egy a konyhában heverő cséphadarót és avval formálisan szétverte a védtelen asszony fejét. Ugy találták ott másnap a szomszédok, a konyha padlóján, vérbefagyva holtan. A gyilkos sógor elmenekült a hegyek közé. Most keresi a meggyilkolt menyecske ura, a gyilkos öccse is, aki felesége holttetésénél rettenetes bosszút esküdött bátyja fejére.

— Nem pihenek, nem nyugszom addig, amig a szívét ki nem tépem, — mondotta és azóta keresi a testvért a testvér, gyilkos szándékkal.

Öreg ember, nem vén ember.

— Saját tudósítónktól. —

Egy hetvenéves aggastyán gyilkos merénylete tartja izgalomban Jaszénova község lakosait. Mikovics Mlácén jaszénovai lakos hetvenéves kora daczára lángoló szerelemre lobbant az ő kaszásának, Drágics Vazul 17 éves Aozsina nevű leánya iránt. A szemrevaló leány teljesen elbódította az öreg embert, a ki, hogy a leány szerelmét megnyerje, szebbnél szebb ajándékokkal lepte meg Rozsinát. A leány azonban, a mikor csak tehette, menekült az öreg szerelmes elől.

Mikovics látva, hogy a leánynyal nem boldogul, a leány szüleit akarta megnyerni. Vagyont ígért nekik, csak hogy a leányt feleségül adják hozzá. A szülők végre beleegyeztek a házasságba s ezelőtt két héttel megtörtént az esküvő is. Egy hétig tartott csak az öreg ember boldogsága, ha ugyan boldogságnak lehet mondani azt az állapotot, a melyben az öreg Mikovics részszült. A menyecske ugyanis az esküvő után elzárkózott a férje elől s így töltött el egy hetet önkényes fogságban. Egy hét múlva aztán meguntta ezt az állapotot és megszökött. Nem ment haza, hanem egyik rokonánál húzta meg magát.

Az öregot végtelenül bánította ez az állapot. Tegnapelőtt délután fölkereste nejét és könyörgött, hogy

térjen vissza a házba. Igérte, hogy külön lakást rendez be a részére, csak hogy ott legyen a házban. A menyecske hajthatatlan maradt. Ekkor az öreg szerelmes revolvert rántott elő s a feleségére lőtt. Az első lövés nem talált s a menyecske futni kezdett, de az öreg u'ána ugrott és a menekülő asszonyt halántékon lőtte. Az asszony a lövés után elbukott és rövid kínlódás után meghalt. A gyilkos férj pedig ráborult felesége hült testére és keservesen siratta. Ebben az állapotban találta meg a csendőrség, mely a szerelmes gyilkost letartóztatta.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Uj táblai bíró. Ó felsége az igazságügyminiszter előterjesztésére Kazinczy Gábor debreczeni járásbirónak az ítélőtábla-birói czimet és jelleget adományozta.

§ Uj vizsgálóbíróhelyettes. Az igazságügyminiszter a dereczeni kir. törvényszék területére vizsgálóbíró helyettesül Szoboszlay Sándor kir. törvényszéki bírót rendelte ki.

§ Agyonzuzott pinczemester. Áron Miksánál a mult év május havában több hordó bort raktároztak a pinczébe. Rosenfeld József pinczemester feladata volt, hogy azokat napszamosok segélyével levitesse. Tudvalevőleg pedig súlyosabb hordókat csak kötél segélyével szabad a pinczébe leeresztetni, mégis Rosenfeld, — akinek az óvintézkedések figyelmes megtétele ügykörébe vágott, — elnézte, hogy a napszamosok egyszerűen, kötél nélkül, görgetéssel eresztették le a hordókat. Be is következett a végzetes szerencsétlenség. Az egyik nagy hordó görgetés közben megszaladt s Vachter József napszamosot úgy a falhoz szoritotta, hogy a szerencsétlen ember akkor szenvedett sérüléseibe belehalt. Ezért Rosenfeld József pinczemestert gondatlanságból okozott emberölés vétsége miatt vád alá helyezték s a debreczeni törvényszék, a tegnapi tartott végtárgyaláson száz korona pénzbüntetésre, vagy öt napi elzárásra ítélte.

SZINHÁZ.

Nebántsvirág. A debreczeni közörség ez idén nagyon nehezen melegszik bele a színházbajlásba. Tegnapi este is a bérlelőkön kívül alig volt publikum a tágas nézőtérben. A szereplőkre se hat ez buzdítólag s lelkesedésük nem nyilatkozik meg olyan frapánsan, mintha tömött padsorok előtt kelene játszaniok. Egyrészt ennek tudjuk, hogy a kedves operett tegnapi este előadása sok kívánni valót hagyott fenn. Perényi

Margit pajkos jó kedvvel játszotta] Danise szerepét, Sziklay is harcra vitte minden tehetségét, de már Szatmári, Szigeti Lujza, Csátár és különösen Makrai nem tudták feleltetni elődeiket.

Fenyvessy Emil, a Vigszínház kedvelt művésze, aki hosszú ideig a debreczeni színház tagja volt, ez év végével megvált a színházról. Mint értesülünk, az ambiciózus művész január elsejével egy 9 óra tervezett tanulmányutat kezd meg és ez idő alatt be fogja járni az öt világrészt. — Tanulmányutjáról visszatérve, Fenyvessy Emilt szerződés várja a Nemzeti Színháznál.

Műsor :

Pénteken, bérlet 22. „A“ *Figaró lakodalma*. Vigjáték 5 felvonásban. — Irta Beaumarchais.

Szombaton, bérlet 23. „B“ *A kaméliás hölgy*. Színmű 5 felv. Irta Dumas Sándor.

Vasárnap két előadás; délután 3 órakor fél helyárral *A csillag fia*. Énekes legenda 5 képben. Este 7 és fél órakor rendes helyárral, bérletszünetben *A csikós*. Eredeti népszínmű 3 felv. Irta Szigligeti Ede.

A Hentaller-Porzolt-párbaj.

— Távirati tudósítás. —

Ma délelőtt 11 órakor álltak egymással szemben mint párbaj ellenfelek Hentaller Lajos országgyűlési képviselő és Porzolt Kálmán, a Népszínház igazgatója.

A párbaj előzményei ismeretesek, hisz napok óta egyébről sem beszélnek a fővárosban, mint arról az afférról, a mely a Népszínházból indult ki és a melynek adatait az „Egyetértés“ vitte nyilvánosságra.

Porzolt Kálmán igazgatói és másnemű ténykedéseit Hentaller Lajos igen súlyos bírálat tárgyává tette oly módon, hogy Porzolt másnap elküldte segédeit: Lipsey Ádámot és Kacziány Gézárt Hentallerhez, a kik tőle megbízójuk nevében elégtételt kértek. Hentaller segédei gyanánt megnevezte Dienes Mártont és Vészi Józsefet.

A segédek tegnap délután találkoztak. Porzolt segédei a dolog meritumába akartak belemenni, a melyek a tárgyra vonatkoztak volna, de Hentaller segédei pusztán a lovagias elégtételadásra és annak módozataira szorítottak, mondván, hogy elégtételt hajlandók adni, de semmi egyéb tárgyalásokba belemenni nem akarnak.

Ilyenformán Hentaller Lajos és Porzolt Kálmán ma délelőtt pisztoly-párbajt vívtak a honvédlovassági kaszárnyában. Föltételek: egyszeri golyóváltás, huszonöt lépés távolság, avance nélkül, közönséges párbajpisztolyokkal, nyolcz másodperc czélzási idővel.

A mondott időben és helyen megjelentek a felek a segédekkel és orvosokkal. Hentaller orvosa dr. Boross Ernő volt, Porzolté dr. Fodor Jakab.

Porzolt Kálmán és segédei ér-

keztek először a párbaj helyszínére, a lovassági kaszárnyába.

Néhány pillanattal később érkezett meg Hentaller Lajos is a segédeivel, Vészi Józseffel és Dienes Mártonnal, valamint orvosával, dr. Boross Ernővel.

Kacziány Géza mérte ki a megállapított 25 lépésnyi távolságot és a felek elhelyezése sorshuzás utján történt meg.

Vészi József a szokásos fölhívást intézte a felekhez, hogy béküljenek ki s miután ez eredménytelen volt, Dienes Márton átnyújtotta nekik a fegyvereket. Mind a két pisztolynak a ravasza föl volt már huzva.

A vezető segéd számolta a másodpercet. Elsőnek Porzolt Kálmán lőtt, a harmadik másodpercben, de lövése nem talált. Két másodpercczel később eldördült Hentaller pisztolya de ez a lövés sem talált.

Ezzel az ügy el volt intézve és a felek kibékülés nélkül távoztak a párbaj helyéről.

UJDONSÁGOK.

* **Az apagyilkos bűnügye.** A debreczeni törvényszék előtt pár hét előtt egy bagosi subancz állott azzal a váddal terhelve, hogy hat lövéssel megölte az édes apját. A tárgyalás során konstatálták, hogy azok a golyók, amelyeket az agyonlőtt K. Varga János holttestéből kivettek, nem párnálnak a bűnjelként beszolgáltatott revolverbe. Ez a felfedezés nagyot változtatott az ügy állásán és a törvényszék elrendelte a K. Varga János exhumálását, hogy a holttestben levő másik három golyót is kivegyék s megállapíthassák vajjon azok beillenek-e a bűnjelt képező revolverbe. Ez az exhumálás a napokban lesz. A vizsgálóbíróság kiküldötte és a törvényszéki orvos jelenlétében október 29-én ássák fel Bagoson a K. Varga János sírját s akkor bonczolják újra a már feleszlásnak indult holttestet.

* **Emlékünnepély.** A reformáció emléknappján 1900. év október hó 31-kén d. e. 10 órakor az ev. ref. nagytemplomban a debreczeni ev. ref. főiskola ünnepi istentiszteletet tart, melynek sorrendje következő: 1. Felhívó ének. 37. dicséret, 1. vers. 2. Gyülekezeti közének. 37. dicséret, 2. és 3. vers. 3. Ima Storchtól. Előadja a főiskolai énekkar. — Ezután orgonaszó mellett a szószékre lép és 4. Imádkozik Csiky Lajos főiskolai lelkész. 5. „Erős vár a mi Istenünk.“ Előadja a főiskolai énekkar. — Ezt követőleg orgonaszó mellett a szószékre lép és 6. Egyházi beszédet mond Erős Lajos theol. akad. dékán. 7. A tanítóképző-intézeti énekkar éneke. Szövegét írta S. Szabó József gymnasiumi tanár. Dallamát szerzette P. Nagy Zoltán, tanító-képzőintézeti ének-és zenetanár. 8. Gyülekezeti zárónék. 179. dicséret, 10 vers. Az énekvezéri szolgálatokat Nagy András teljesíti.

* **A szatmári testvérgyilkos ügyéről** éjjeli táviratában azt tudatja fővárosi tudósítónk, hogy az végleg eldőlt. Papp Béla kegyelmi kérvényét a kir. Curia elutasította és csupán Zsoldics Mihályt ajánlotta kegyelemre. Az igazságügyminiszter ilyen értelemben terjesztette fel a király elé a kegyelmi kérvényeket. Azt is táviratozza tudósítónk, hogy a kegyelmi kérvények ilyen sorsáról a szatmári törvényszék értesítést kapott, hogy a halálos ítélet végrehajtására a szükséges előkészületeket megtehesse, ha csak az ítélet végrehajtását egy másik körülmény késleltetni nem fogja. Bali Mihály hóhér ugyanis súlyosan megbetegedett, pribékjeivel pedig a halálos ítéletet végre nem hajthatják. Bali orvosának véleménye szerint aligha épül fel két hónap alatt. Vesebaja csuszbetegséggel súlyosodott, úgy-hogy a karját mozgatni sem képes és járni sem tud. Valószínű, hogy a prágai bakó veszi át szerepét, aki Bali előtt már végzett ilyen funkciót Zágrábban.

* **Szüreti vásár.** Szabó Miklós táncztanító vasárnap este a Margit fűdő disztermében szüreti vásárt rendez. A termet sátrakkal rakják tele, ahol leányok árúsitják a szüreti vásár apró csecsebecseit. A multság este 7 órakor kezdődik s a belépő díj egy korona.

* **Megszökött rab.** Tegnap este egy Lakatos nevű cigányt és a feleségét kísérték át a rendőrök a királyi ügyészség fogházába. Mikor már a törvényszéki épülethez közel voltak, a cigány futásnak eredt s rohant utcáról-utczára ki a városból. Az egyik rendőr nyomon követte mindenütt s hosszas futás után a katolikus temető mellett tudta csak elfogni. Lakatos kísérlete hiába való volt, szökési szándékával csak megnehezítette helyzetét.

* **Megmart postás.** Sárándi Bálint levélhordó tegnap délelőtt kézbesítés végett megfordult a Virág-utca 10. számú házában. Az udvarba lépve, Székely Zsigmond hatalmas kutyája ráugrott és a kezefején súlyosan megharapta. Sárándit gyógykezelés, míg az állatot megfigyelés alá vették, hogy nem mutatkoznak-e rajta a veszettség nyomai.

* **Tolvaj a tanyán.** Pongor Jánosné bejelentette a rendőrségnél, hogy tegnap este ismeretlen tettes betört az Ondódon levő tanyájára s onnan hat zsák tengerit ellopott. A rendőrségnél megnevezte azt is, aki ellen gyanuja irányul s most a rendőrség nyomoz a betörő tolvaj után.

* **A kit kétszer is besoroztak.** Szilágyi György nagybajomi illetőségű férfival esett meg ez a furcsa komédia, aki most már 37 éves megélemedett férfi. 1883-ban besorozták a 15-dik huszárezredhez ki is szolgált ott három évet tisztességesen és nyugodtan tért vissza falujába, hol munkával

tartotta fenn magát és családját. A közlebbi pótsorozások után nagy meglepetés érte Szilágyit. Behívót kapott a sorozásra, hol minden mentegetődzése ellenére ismét feleskették, bizonyosan valami másik Szilágyi György helyett, aki még nem szolgálta ki a császárt, úgy aztán Szilágyi akarata ellen kénytelen lovat puczévalni, míg ki nem derül az igarsága.

* **Férj, aki ölni akar.** Szabó József Homokkert I. járás 38. sz. alatti lakos felesége tegnap délután azzal a kéréssel fordult a rendőrséghez, hogy fékezze meg garázdálkodó részeg férjét, aki összevazott mindent a lakásában s ő is csak nehezen tudott a felbőszült ember kése elől menekülni. A kétségbeesett és összevert asszony kérésének helyt adtak, amennyiben azonnal a rendőrség börtönébe csukták a veszedelmes embert.

* **Furcsa végrendeletek.** A nem régi-ben meghalt dugazdag skót főúr, Bute mári meg hagyta a végrendeletében, hogy szívét az olajfák hegyén temessék el, testét pedig a családi sírboltban helyezték örök nyugalomra. Ez az intézkedése arra a skót bahnára vezetendő vissza, mely szerint az olajfák hegye a legközelebbi pont a mennyországban. — Clayton newyorki milliomas, a ki most halt meg Nizzában, 3 millió dollárnyi vagyonát azzal a föltétellel hagyta két leányára, hogy amerikai polgárhoz, vagy zsidóhoz nem mehetnek nőül. — Egy Bertholova nevű francia iparos 300.000 frank vagyonát a lyoni kórházaknak hagyta, ama kikötéssel, hogy givorsi birtokán egy 100 méter magas torony építtessék, mely lifttel legyen ellátva.

* **Betörő a „Levelés” csárdában.** A debreczeni nagyerdőnek nevezetes mulató helye a „Levelés” csárda. A hadiak és a konyha delnök kedvenc találkozási, szórakozási tanyája ez, ahol nyáron zajos élet uralkodik, de ősszel és télen csend honol. Jó lehet a korcsmáros most is ott lakik, mégis vendég ritkán kopogtat az ajtón. Tegnap este aztán akadt egy hivatlan vendég, de az se kopogtatott. Felnyitotta az ajtót s az ott levő pénzt egy s más hasznos tárgygyal együtt elemelte. A gyanu egy, a nagyerdőn lakó asszony ellen irányult, akit már ki is hallgatott a rendőrség. Annyit beismert, hogy egyet s más elvitt a szobából, de a pénzről mitsem akar tudni. A vizsgálat folyamatban van.

* **Melyik volt a legjobb?** Valakiről, aki harmadszor nősült már, azt kérdezték, hogy melyik feleség volt a legjobb?

— Harapj egymásután három vadalmába, aztán mond meg melyik volt edesebb.

* **Az ondódi rablógyilkos** — vőlegény. Kis Tóth János, az ondódi rablógyilkos — amint megirtuk — már a debreczeni ügyesség fogházában várja borzalmas tettéért büntetését. A gyilkos, a ki előre megfontolt szán-

dékkal és legnagyobb kegyetlenséggel hajtotta végre tettét, aligha kerüli el a bitófát. Pedig a legény másképp számított. Házasságot akart kötni s a gyilkosság után Mező-Csáthon a legnagyobb lelki nyugalommal nézett menyasszony után. Ha a debreczeni rendőrség ügyes intézkedéseivel el nem fogja, még a télen megházasodott volna a rablógyilkos. A sors sem akarta, hogy a bűnös ember egy ártatlan leány életét tegye tönkre s kezébe adta a rendőrségnek, hogy a földi igazságszolgáltatás alól meg ne menekülhessen. Kis Tóth János különben igénytelen külsejű alacsony ember s még csak huszonhét éves s már is megérett a bitófára.

* **Mulatságból . . . a másvilágra.** A bisztrai csárdában vigan járta a pálinkás üveg üritgetése. A mulató legények közt ott volt Holoacsák Ferencz és Sváb Mihály is. Előbbi fájlalván Svábnak egy ráfogását, a pálinka által felizgatott vak dühében lekapta a korcsmában lévő vaskályha fedő lapját és úgy vágta fejéhez, hogy rögtön szörnyet halt. A gyilkost elfogták.

* **A szerelmi dráma hőse.** Tóth Károlyra, arra a derék szál legényre, a ki pár héttel ezelőtt a kedvesére lőtt s azután kétszer a maga szájába, nagyon szomorú sors vár. A szerencsétlen fiatal ember sebe begyógyul, de helyette *elborult az elméje*. Zavartak a feleletei, össze beszél mindent. A szerelmi dráma hőse egy leány miatt összetörte az egész életét. Csendes téboly szállotta meg, amiből aligha fogják kigyógyítani.

* **Némethy József fényképész műterme** ma és mindennap a közönség rendelkezésére egész nap nyitva áll. (Müterem a Biederman palotában)

TÁVIRATOK.

A Kossuth-párt értekezlete.

Budapest, október 24. A függetlenségi és negyvennyolczas párt ma a gyengélkedő vezér, Kossuth Ferencz lakásán értekezletet tartott, mélyen egyhangulag kimondották: sem a kvótajavaslatot, sem pedig a honvédelmi miniszter jelentését, a honvédeknek a határon túl való viteléről nem fogadják el. A felszólalással Komjáthy és Tóth János bizattak meg.

A főváros az önálló vámterület mellett.

Budapest, okt. 24. A főváros mai közgyűlésén egy óriási horderejű dolog történt, mely kormány körökben a legnagyobb megdöbbenést keltette. Nevezetesen a magyar ipar támogatására szolgáló módoszatok megvitatásánál Eulenberg és társai azon váratlan indítvánnyal léptek elő, miszerint utasítsák a tanács egy felirati javaslat kidolgozására, mely feliratban Budapest városa az önálló vámterület

mielőbbi felállítását kéri az országgyűléstől. Hason értelemben szólottak a tárgyhoz Gelléri Mór, Kasits Péter és Thék Ede is. — Az indítványt szavazás alá bocsájtották s az elnök „igen” vagy „nem” kérdésére az egész törvényhatósági bizottság a polgármesterekkel együtt felállott helyéről egyértelműleg elfogadva az indítványt. A nem várt eredményre óriási tapsvihár és dörgő éljenzés keletkezett s az 2—3 bizottsági tag, kik ülve maradtak a szavazásnál minden feltűnés nélkül távoztak a közgyűlési teremből.

Üdvözlét Pálffy János grófnak.

Kolozsvár, október 24. Kolozs megye mai közgyűléséből kifolyólag üdvözlő táviratot intézett gróf Pálffy Jánoshoz a nemzet javára tett páratlan nagylelkűségű alapítványáért. A távirat szövege, e szavakkal végződik: „Ohajtjuk, hogy honfiai szíve még hosszú időnkig dobogjon, hogy példát adjon arra, hogy a hazát miként kell igazán szeretni.

A király Budapesten.

Budapest, október 24. Ő felsége a király ma reggel 6 óra 5 perczkor külön udvari vonaton Gödöllőről a fővárosba érkezett. Kiséretében voltak Paar Ede gróf és Bolfras főhadsegdek, König osztálytönök, a kabinetiroda vezetője. A király csukott udvari fogaton hajtattott föl a várba, a hol Apponyi Lajos gróf udvarnagy, Ybl Lajos lovag várkapitány és Kántor Károly apát, udvari plébános fogadták. A király a délelőttöt államügyek elintézésével töltötte és este fél 9 órakor kíséretével Bécsbe utazott.

A közgyűlés „hazafias aggodalma”.

Marosvásárhely, október 24. Maros-Torda-megye mai közgyűlésén egy belügyminiszteri leiratot tárgyaltak nagy izgatottság közepette, mely leirat jóváhagyta Szászrégen város költségvetését. A jóváhagyás azért keltett izgalmat, mivel általános ismert dolog, hogy a szászrégeni városi gimnáziumban mily hazafiatlan szellem uralkodik a tanítás terén. A vármegye állandó választmánya a leirat tudomásul vételét ajánlotta, de ezzel szemben Dr. Gáll Sándor azzal az indítvánnyal lépett elő, hogy a közgyűlés fejezze ki „hazafias aggodalmát a kormány intézkedése felett”. Dr. Székely és Sebes Dénes még tovább menve egyenes bizalmatlansági nyilatkozatot követték. Végre is hosszú és heves vita után a Dr. Gáll Sándor indítványát fogadták el.

A sportözvegy.

Budapest, október 24. Nehéz problémán törte a fejét özvegy Nagy Ferenczné. Egy vizen járó biciklit akart feltalálni, de bár Vesztroczy István volt kerületi előjárót is munkatársának vallotta, mégis fel-sült a találmányával. Majd egy másik vállalatba fogott. A Kossuth Lajos utcában sportiskolát nyitott, a hol okleveles szak-

férfiak tartottak elméleti és gyakorlati előadást a sport minden fajtájáról. A sporttelephez portásokat, pénztárosokat és ellenőröket szerződötetett kauczióval, s a pénzt ugyancsak Vesztróczy közreműködésével elköltötte. Majd összevásárolt vagy féltucat házat, olyant, a mely már roskadozott a jelzalogok alatt. Némelyik házat ingyen kapta a tulajdonostól, a ki örült, hogy megszabadul az elviselhetetlen teheről, ha pedig rá kellett fizetnie, a vételért a többi terhek tetejébe tábláztatta. A házakba házgondnokokat, házfelügyelőket alkalmazott ugyancsak kauczióval, melyet rátábláztak a házra, de ő viszont kikötötte, hogy a kaucziót fölhasználhassa. Ezen az ufon körülbelül 21 ezer frtot csaltak össze, melyet az utolsó fillérig elszikkasztottak. Vesztróczyt mint tudjuk, később tébolydába vitték, a hol ma meg is halt, az özvegyet pedig sikkasztásért négy esztendei fegyházra ítélte a törvényszék. Ezt az ítéletet a tábla emelte fel, mit ma a kir. kuria IV. büntető tanácsa, Nagy Sándor bíró előadása alapján helyben hagyott.

Leégett budapesti gyár.

Budapest, okt. 24. Nagy tűz pusztított az éjjel a Dongó utca 5. sz. a levő Maister Sámuel-féle asztaloskeplékgyárban. A tűz 12 óra előtt pár percczel ütött ki eddig ismeretlen módon. A veszedelmet az éjjeli őr vette észre és pedig a földszintes épület padláslyukán kitóduló füstől. Rögtön felszaladt, de akkor már az egész tetőzet lángban állt s lélekjelenlétét el nem veszítve rögtön értesítette az esetről a tűzoltóságot, a honnan *Markusovszky* Béla segédtiszt vezetése alatt nyomban kivonult a központi, VIII., X. őrség, az önkénytesek, *Kállay* parancsnok vezetése alatt. A mikorra a tűzoltók a helyszínére értek, az egész gyártelep lángokban állt, a tetőzet leszakadt s a földszintén felhalmozott kész áruk is lángot fogtak. Nagy, erőfeszítő munka után sikerült a tűzoltóknak az elemet megfékezni, de akkora már az egész telep romhalmazzá vált. A tűzoltóság utolsó őrsége reggel 7 órakor vonult be. A kár mintegy 60.000 koronára rug, amelyek egy része megtérül, mert a gyár biztosítva volt. A tűzvizsgálatot holnap tartják meg s ez lesz hivatva kideríteni, vajjon mi módon keletkezett a veszedelem.

Az ismeretlen öngyilkos.

Budapest, okt. 24. Az Adria szállodában öngyilkossá lett állítólagos Mölner Lajos személyazonosságára nézve a rendőri nyomozás mindezeideig még nem tudott semmi bizonyost megállapítani. Találtak nála egy levelet dr. A. Carlsen névre, „poste restante“ szól, a feladási hely bélyege azonban le van a levélről szakítva. Ebből, valamint a sétabóján levő A. C. monogrammból arra lehet következtetni, hogy az illető Carlsen-nel azonos. A nyomozást különben rendkívül megnehezíti az

a körülmény, hogy az öngyilkos tette előtt mindent gondosan megsemmisített, ami személyazonosságára vonatkozhatott volna. Fehérneműjéből kivágta a monogramokat s azokat leveleivel együtt elégette. A nyomozást ez ügyben tovább folytatják.

A bur háboru.

Fokváros, október 24. French tábornok Karolinától Bethelig való előnyomulásában folyton ellentállásra bukkant. Katonái közül 36 elesett. Más csatározásokban is voltak az angoloknak veszteségeik, összesen mintegy 50 emberük esett el.

Szeszélyes gólya.

Budapest, okt. 24. Blanár Sándornak, a kolozsvári keresk. bank szolgájának a szeszélyes gólya 10 évi házasságában a múlt szerdán harmadszor köszöntött be ikrekkel. Gyermekai erősek és egészségesek. Ujabbán két kifejlett fia született. A boldog családapa Hegedüs Sándor minisztert és nejét kérte föl arra, hogy immár harmadik rendbeli ikreinek keresztzüli tisztességét elvállalni sziveskedjenek.

Óriási sikkasztás.

Budapest, október 24. New Yorkból távirják: Az itteni Fisst National Bank pénztárosa, Alvord 700.000 dollárt sikkasztott és megszökött. A bank tartalékalaiból fődözte a veszteséget.

Krüger podgyásza.

Budapest, okt. 24. Londonból távirják: A Laffan-ügynökség jelenti, hogy Krüger podgyászát elutazása előtt gondosan átvizsgálták. A 24 ládában csak magántulajdont találtak, a többi között számos birtokcímletet.

Budapesti tőzsde.

Budapest, október 24. Buza októberre 7.28. — Buza ápr. 7.77. — Rozs okt. 7.02. Rosz ápr. 7.36. — Zab okt. 5.50. — Zab ápr. 7.27. — Tengeri 1901 máj. 5.04.

VEGYES.

Furcsa szórakozottság. Bayonneból jelentik, hogy a szomszédos Sorde községben különös eset történt. Szegény paraszt embert temettek. A pap az oltárnál már megkezdte a gyászszertartást. Egyszerre csak beront az ájtatos tömeg közé egy asszony és magából kikelve hozza hírül, hogy a halott még otthon van a halottas ágyban. A halottvivők még a templomi szertartás alatt elszaladtak az üres koporsóval a halottasházba, hamarosan beletették a halottat és visszasiettek a templomba.

Szökés a csillag-börtönből. A szegedi Csillag-börtönből tegnap este megszökött egy Nagy János nevű rab, akit gyilkos kísérletért és betörésért ítéltek el a bíróság. Nagy János este hét órakor, amikor czellájába egy butordarabot kellett volna bevinnie, felszaladt a vizsgálati fogház emeleti pad-

lására. Ott összekötötte a ruhszárító köteleket és a padlásablakon keresztül leereszkedett a Téglagyár-utczába. A kötél nem ért egész a földig, mire Nagy János körülbelül egy emelet magasságból leugrott. Nem történt semmi baja, talpra esett tüstént futásnak eredt. Véletlenül arra sétált három katona, akik látták a szökevényt s üldözni is kezdték, de elfogni nem tudták. A hatóság emberei persze tüstént elkezdtek keresni a szökevény rabot, akit azonban nem sikerült még kézrekeríteni.

A Szeged melletti Dorozsma községből jelentették, hogy ott láttak egy gyanus embert kódorogni, a szegedi rendőrség tüstént intézkedett, hogy elfogják a gyanus embert, mert valószínű, hogy ez a szökevény. A szökés híre nagy feltűnést keltett a városban. Nyolcz év óta ez az első eset, hogy egy rab megszökik a Csillag-börtönből.

Iszákosok kórháza. Angliában egy duzzadó gyarmatos milliókra rugó összegeget hagyott arra a célra, hogy minél több kórházat rendezzenek be az iszákosok számára. Elszomorító, hogy ugyannyi kórházat alapítanak az iszákos nők, mint az iszákos férfiak elhelyezésére. Angliában ugyanis tömérdek a részeges asszony.

A közönség köréből.

Ezen rovatban közérdekű felszólalásoknak díjtalanul adunk tért. A beküldött közleményekért azonban a felelősség minden esetben a beküldőt terheli.

Egy új találmány.

Tekintetes Szerkesztőség!

A lapokban „Egy új találmány“ czim alatt azt olvastam, hogy:

Egy igen praktikus és nagy fontosságú találmánnyal lepte meg a gazdaköröket Stein H. Dávid ismert nevű debreczeni mérnök. Új szerkezetű kukorica morzsoló gépet talált fel, mely olcsósága és preciz munkája, valamint az általa elérhető idő megtakarítás folytán messze felülmúlja az eddig használt ilyenmü gépeket. A feltaláló mérnök Európának már minden államában szabadalmazott találmányát ma délelőtt 9-12 óra között mutatja be az érdeklődőknek Arany János-utca 50. sz. alatti lakásán, hol a próba morzsolás megtekintésére mindenkit szivesen lát.

Elementem, és azt tapasztaltam, hogy ezen gép ugyanaz, melyet ezelőtt két hóval Keményfi Béla nyiregyházi gépész összeállított, melyhez engem távirul hívott, melyet Budapesten egy amerikai minta után már 1863-ban a Vidats István gépgyárában gyártottak s melyből itt Debreczenbe Nagy János gépésznél mai nap is raktáron áll több darab, 5 év óta. Amely gazdátársam talán e nyilatkozatomat kétségbe vonná, sziveskedjen Nagy János gépész urhoz elfáradni s állításom igazságáról ott teljes meggyőződést szerezhet.

Tisztelettel:
Jurenak Miklós,
birtokos.

Öngyilkosság dinamittal.

— Saját tudósítónktól. —

Koschik János dobsinai lakos bányamunkást nagyon elkésztette az ő életpárja, a kivel állandó czivakodásban élt. Az agyongyötört ember végre is meguntván a dolgot, elkésztésében elhatározta, hogy megvált az élettől.

Az öngyilkosság legborzasztóbb nemét választotta ki. Koschik ugyanis tegnapelőtt — míg felesége távol volt hazulról, — dinamitot kötött a derekára s azt meggyújtotta. A fölrobbant dinamit darabokra szakgatta az öngyilkos testét.

A robbanás oly erős volt, hogy a szoba padozatát is fölzakította, ezenkívül a szoba falazata is teljesen szétrepedt. A robbanás következtében meggyuladt az ágynemű is a mit azonban az összefutott szomszédoknak sikerült eloltani.

MULATTATÓ.

Eltáicska: Csak már elmúlt volna a karácsony.

Teruska: Miért?

Eltáicska: Mert akkor megint nem kell jónak lenni.

Férj: Az isten áldjon meg, hagyj már fel ezzel a szokásoddal, hogy mindenben szájkát keres.

Felőség: Ugyan kérlek miért akarsz az egyetlen örömömben is korlátozni?

CSARNOK.

A várom tündére.

— Regény. —

Irta: THAN GYULA.

(Folytatás.)

Természetesen a siker reménye buzdította őket. Nem törődött Kelemen, még kevésbé Andor azzal, hogy a nehéz teher teljesen kimeríti, hogy arcukról csorog az izzadság. Hiszen azért a fáradságért édes lesz a jutalom.

Édes, ha ugyan a lelkesedés, a nagy buzgóság, a kitartás már nem késő. A barlangban tett uton alig váltottak egymással néhány szót, csak Andor kérdezgette több ízben, hogy hosszú utat kell-e még tenniük.

Kelemen Tamás pedig ilyenkor mindig biztatta:

— Már nem hosszú az utunk.

— Mégis mennyi?

— Néhány percz.

Felóránál tovább tartott utjuk a barlangban. Az alatt mindössze kétszer állottak meg, hogy néhány perczre kipihanjék magukat. Andor csak rátekintett az Irén sápadtan is oly szép arczára s már erősebbnek érezte magát ahhoz, hogy a fáradszó utat a kedves teherrel folytassa és minél előbb megtegye.

Megsegítette őket az Isten.

A Kelemen Tamás fia, aki elől haladt a fáklyával, amint most az egyik barlangból a másikba át lépett, hirtelen visszafordult s elkiáltotta magát:

— Világosság!

— Künn vagyunk! — felelt rá Kelemen Tamás.

Átérve a barlangba, Andor csakugyan megismerte, hogy ez a hely, ahová legelőször jutottak, mikor a barlangba mentek.

— Istennek hála! — hangzott az ajkáról.

Kelemen Tamás azonban csakhamar megállította a fiát.

— Nagyságos uram! — szólalt meg Kelemen Andor felé fordulva. — Itt a barlang vendéglőben nincs orvos, be kell mennünk Aggtelekre. De ehhez kocsi kell. Hadd szaladjon el a fiam kocsiért, mi pedig addig itt várakozunk. Ha kimennénk, azok, akik a barlang vendéglőben vannak összefutnának, báméskodnának, sopánkodnának: ne tegye ki a nagyságos ur magát annak a kellemetlenségnek.

— Igaza van jó ember. Várakozunk. Csak aztán hamar járjon a fia.

A fiu tudatában annak, hogy milyen szükség van most a gyorsaságra, hamarosan is megtette az utat s mikor még nem is várták, már visszatért két kocsiival.

Mikor kiléptek a barlangból s mikor már a kocsikon elhelyezték a hölgyeket, boldogság szállotta meg mindnyájukat.

(Folyt. köv.)

SZINLAP.

Ma, csütörtökön „C” bérletben:

A BABA.

Operette 4 felvonásban. Zen. szer. Audran E

SZEMÉLYEK.

Maximin atya, kolostor főnök Környei B.
Lancelot, szerzetes növendék F. Kállay L.
Hilárius mester, automata készítő Sziklay.
Hiláriusné asszony — Szigeti L.
Alézia, a leánya — Perényi M.
Jossé, Hilárius segédje — Makray D.
Güdüline, komorna — Országhné
De la Chanteralla gróf — ifj. Szatmáry.
Loremois gróf — Bartha I.

Holnap, pénteken „A” bérletben:

FIGARÓ LAKODALMA.

Vigjáték 5 felvonásban.

Kaszanyitzky Endre

DEBRECZENBEN, Piacz-utca 57.

ajánlja a legnagyobb választékban és a legjutányosabb árak mellett

Ditmár, Brüner és hazai gyártmányu asztali és függő

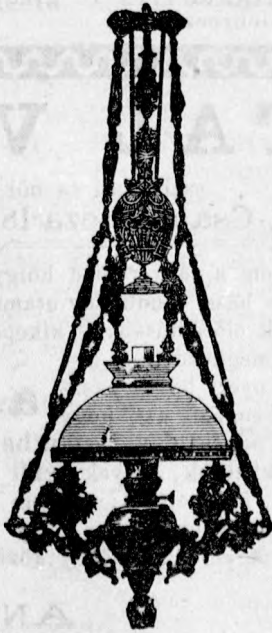
lámpákat,

Astral-, Meteor-, Apolló-Csoda-, nap- és villám-égőkkel. Ugyisintén por, cellán s angol fayenge étkező-, tea-, kávé-, moeca- és mosdó, valamint mindennemű asztali, cagnac- és liqueurös üveg-készleteket, majolica, bronz és china ezüst

ujdonságokat.

Vidéki megrendélesek pontosan és gyorsan teljesíttetnek.

Árjegyzékkel kívánatra bérmentve szolgálok.

NYILTÉR. *)

Kardos László

Kossuth-utczán

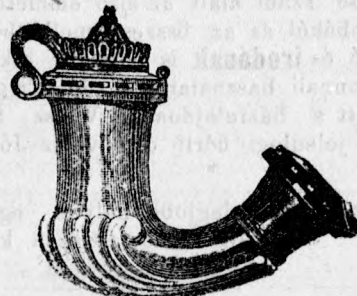
tisztelettel meghívja a nagyjérdemű közönséget őszi és téli ujdonságai megtekintésére.

Szép ujdonságok a többek között a női fehérneműek, valódi Jaeger áru mely a mosásban nem ugrik össze, flannelek és mosóveledek női ruhára, divatos ajour zsebkezdők, színes és fehér asztalterítők, szőnyegek, brasiói pokróczok, fehér és színes ablakfüggönyök, Störök, drapériák, butorszövetek, ágy és asztalterítők, szőr- és selyempaplanok, harisnyák egyszerű és divatos mintákkal, fehér-, szőr- és selyemszoknyák, vásznak és kész kelengyék stb.

Kifogástalan áru és határozott ár.

A tisztviselőkar szabályszerű kedvezményben részesül,

Adler-féle Tajték pipák, szipkák

egyedüli grári raktárát bi-om Debreczen és vidékére, — a n. é. közönsélegjutányosabban beszerezheti a legjobb minőségű gyártmányból szükségletét műiparáru ü-letomban illő tisztelettel

Szent-Királyi Tivadar.

Hajdu vármegye alispánjától.

11785 sz.

1900

Pályázati hirdetmény.

H Bözörmény rendezett tanácsu városnál lemondás folytán a városi tisztii ügyészi állás megüresedvén, ennek betöltésére pályázat hirdettetik.

Felhivatnak mindazok hogy akik ezt az állást elnyerni óhajtják az 1886 XXII. t. cz. 74. § a és az 1883. I. t. cz. 5 § a rendelkezésének megfelelően felszerelt pályázati kérelmüket H.-Bözörmény város polgármesteréhez 1900. évi november 3-ik napjáig bezárolag nyujtsák be, később beérkezett pályázati kérvények figyelembe nem vétetnek.

Évi fizetés 1500 korona.

Debreczenben, 1900. okt. 22.

Rásó Gyula,
kir. tanácsos alispán.

Apró hirdetések.

Dija: 10 szög 40 fiér, minden további szög 4 fillér; vastagabb betűkből nyomtatott szög 8 fillér.

Apró hirdetések előre fizetendők.

Ujonnán épült ház adómentes 14 év óta fenálló jól ismert fűszerüzlet, dohánytőzsde, ital-mérés, évi 10.000 liter tej forgalommal más vállalat miatt eladó. Értekezhetni: Nyil-n. 128.

Privát órákra ajánlkozik ref. elemi tanító, fiu vagy leánygyermek mellé. Sziv-utca 28. szám.

Házi koszt kapható a legjutányosabban, Nap-utca 5.

Egy csinos ujonnan épült ház eladó, vagy bérbe kiadó. Nyil-utca 126.

Varróleányok fizetéssel varrodába felvételnek. Péterfia-utca 32.

Egy jó karban levő pedálos czimbalom olcsón eladó. Nyil-utca 126.

Kiadó lakás a város legélénkebb forgalmi helyén Piac-utca 63. szám alatt az első emeleten három szép szobából és az összes mellékhelyiségekből álló és **irodának** is nagyon alkalmas lakás azonnali használatra kiadó. Értekezhetni: ugyanott a háztulajdonos Weisz Sándornál vagy a jelenlegi bérlő dr. Weisz József ügyvédnél.

Főtéren a legjobb helyen egy kapualja kiadó. Czím a kiadóhivatalban.

Raktárnoknak pinzemunkában jártas egyén nagykereskedésbe kerestetik. Czím a kiadóhivatalban.

A Petőfi-tér 2-ik számú sarokház 10 évig adómentes, kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Értekezhetni ugyanott; a tulajdonossal.

Friss sertés hús zsirnak való és háj naponta kapható: Somogyi Gyuláné hentesnél. Csapó-utca 4. sz.

Remek butorok csaknem új, hálszoba, ebédlő eladók. Arany János-utca 23.

Nap-és Zöldfa-utca sarkán 15. sz. ház kedvező feltételekkel eladó, vagy kisebb házzal esetleg földdel elcserélendő. Értekezhetni: Kölcsey-utca 22. sz.

Jól jövedelmező ház 497 özl területtel 28000 frt lefizetéssel elkölözés miatt azonnal eladó. Bővebbet Kossuth-utca 31.

Kitünő ruhakefék. Hazai készítmény hajkefék és fogkefék kézi és czirok seprük mindenfaj ecsetek és meszelők jutányosan beszerezhetők **Márton Gyula** férfi divat üzletében a Bika szálloda mellett.

Egy forgalmu kis fűszerüzlet eladó. Kései-utca 36 szám.

Glazé-keztyük tisztítását jutányos áron vállalom. Péterfia-u. 37.

Az őszi idényre

dús választékú raktáramat női ruhaszövetekben, továbbá női és férfi fehérneműek, nyakkendők, harisnyák, téli trico ingek és nadrágok, bluzok, kötények, mindenféle gyermekruhácskák, szőnyegek, függönyök, ágyszerítők, paplanok és eső ernyőkben feltűnő olcsó árak mellett ajánlom a nagyérdemű közönség figyelmébe.

Tisztelettel:

Kiss Lajos,
Bika szállodával szembe.

Mindenféle bélésneműek.

Szövet maradékok félárban.

MIHALOVITS-féle

Harmat-Crème

Arcszépítő kenőcs.

- A Harmat-Crème a legjobb arcszépítő s kézbor-ápoló kenőcs, mely üdév, puhává, fehérre teszi az arcz bőrt.
  - A Harmat-Crème sem ólmot, sem higanyt nem tartalmaz s telje en ártalmatlan hatásu.
  - A Harmat-Crème nappal is használható, miután nem zsiroz s a poudert jól állja.
  - A Harmat-Crème nem teszi fényessé az arczot s fehériti a bőrt.
  - A Harmat-Crème kiváló jó hatásu mindennemű bőrbajoknál; pattanások s mites-erek (bőr-akák) elmulasztására, napégette s szélkifujta arcznál, s kéznél.
  - A Harmat-Crème teljesen zsirtalan, habszerű, jó illatu arcszépítő egy tégelyének ára egy korona.
  - A Harmat Sz ppan, mely a Crème hatását fokozza, darabonként 35 kr
- Főraktár a készítő MIHALOVITS I. gyógy-szerésznél Debreczenben.

Férfi szabó üzlet az őszi és téli idényre

valódi gyapinszövetek érkeztek

SÖVÉNYI ISTVÁN

Piacz és Szent Anna utca sarkán, készít a legujabb divat szerint öltönyöket, vasuti- és egyenruhákat szolid és pontos kiszolgálás mellett.

Tömeges vétel

folytán sikerült több mint 1000 drb. gyönyörű férfi inget, óriási választék. Női, férfi és gyermek czipőket és csizmákat, finom Női Blousokat stb. beszerezni, melyeket bámulatos olcsó áron árusítunk.

Tisztelettel

Székel Jenő és társa.

Főtér, Hungária kávéház mellett.

ANTAL VINCZÉNÉ

szabászati és női ruha varroda terme.
Debreczen, Csapó-utca 18. szám. (gyógyszertár udvar).

Van szerencsém a nagyérdemű hölgy közönség becses tudomására hozni, miszerint a budapesti és bécsi tanulmány utamról, a hol is a női divat ágához tartozó szabászatban és annak előállításában kiképzésem nyertem, hazaérkeztem és annak önálló folytatását megkezdtem.

Ezen a téren nyert bő ta pasz-talataim reményleni engedik azt, hogy **a női divat** legkényesebb igényei- nek, melyek a b.-pesti, bécsi, valamint a párisi divatlapokban megjelennek elvállalhatom, oly darabok, mint zsaketek, felöltők, melyek férfi **Antal Vincze** műhelyében szabó munkát igényelnek; férjem **Antal Vincze** foglak vezetése mellett készíttetni.

Magamat a nagyérdemű hölgy közönség figyelmébe ajánlva, vagyok kiváló tisztelettel:

ANTAL VINCZÉNÉ.

Szabászat tanítására hölgyek felvételnek.